

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Tijdens de raadsvergadering van 3 februari 2022 is de motie 'He psst, daar is een veilige school!' (T. Hoogwerf, Leefbaar Rotterdam) aangenomen (22bb1264). De motie vraagt het college om te onderzoeken hoe de sociale veiligheid rondom scholen verbeterd kan worden, zodat dit geen belemmering (meer) vormt voor voornamelijk vrouwen om in Rotterdam als onderwijzer aan de slag te gaan.

Zoals toegelicht in het tussenbericht van 16 mei 2022 is bij verschillende grote schoolbesturen voor primair- en voortgezet onderwijs navraag gedaan of bij hen bekend is of sociale veiligheid een rol speelt voor werken in het Rotterdamse onderwijs. De antwoorden gaven een wisselend beeld (22bb1477). Daarom is verder onderzoek gedaan onder leraren in Rotterdam naar sociale veiligheid om te achterhalen in hoeverre dit probleem speelt. In het tussenbericht van 10 februari 2023 is aangegeven dat het laten uitvoeren van een dergelijk onderzoek meer tijd vergde dan gepland. Het is daarom niet gelukt de motie binnen de daarvoor geldende termijn af te doen.

Aan Oberon is gevraagd om in samenwerking met de DSP-groep onderzoek te doen naar de veiligheidsbeleving van leraren op Rotterdamse scholen voor primair onderwijs (po), voortgezet onderwijs (vo) en middelbaar beroepsonderwijs (mbo). Hieronder worden eerst de hoofdlijnen van dit onderzoek gepresenteerd met de belangrijkste uitkomsten. Vervolgens wordt ingegaan op de voorgenomen aanpak van de gemeente en tenslotte wordt u het voorstel gedaan om de motie als afgedaan te beschouwen.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Het Rotterdams onderwijsbeleid *Gelijke kansen voor elk talent*;
- Motie 'He psst, daar is een veilige school!' (22bb1264) en bijbehorende tussenberichten van 16 mei 2022 (22bb1477) en 10 februari 2023 (22bb1264).

Het onderzoek: Veiligheidsbeleving onder Rotterdamse leraren

Oberon heeft in samenwerking met de DSP-groep onderzoek gedaan naar de veiligheidsbeleving van leraren op Rotterdamse scholen voor po, vo en mbo (zie bijlage 1).

Door de onderzoekers is een tijdelijk online meldpunt ingericht om gevoelens van onveiligheid te melden en de factoren die daar een rol bij spelen te inventariseren. In het meldpunt beantwoordde de melder een beperkt aantal vragen over gevoelens van onveiligheid in de omgeving van de school en over factoren die mogelijk een rol spelen bij deze gevoelens van onveiligheid in de omgeving van de school. Deze vragen zijn gebaseerd op het analysekader van de kwalitatieve monitor van veiligheidsbeleving van de gemeente. Het meldpunt heeft open gestaan van 6 maart tot 14 juni 2023. Via de gemeente Rotterdam zijn alle schoolbesturen voor po, vo en mbo gevraagd om hun personeel te informeren over dit meldpunt en een oproep te doen om een melding te maken bij gevoelens van onveiligheid in de omgeving van de school.

In totaal zijn er 57 meldingen binnengekomen: drie meldingen vanuit het primair onderwijs; 38 meldingen uit het vo en negen meldingen uit het mbo. Bij zeven meldingen is het onduidelijk of het gaat over het vo of het mbo, aangezien de onderwijsinstelling beide typen onderwijs aanbiedt. Om de resultaten uit het meldpunt nader te duiden, zijn aanvullend negen verdiepende interviews gehouden met melders die in de vragenlijst hadden aangegeven bereid te zijn om mee te werken aan vervolgonderzoek. Deze negen melders waren werkzaam op zeven verschillende scholen: twee scholen speciaal voortgezet onderwijs, drie scholen voortgezet onderwijs en twee scholen met zowel mbo als vo.

De uitkomsten

In verhouding tot het aantal medewerkers dat werkzaam is in het onderwijs is 57 meldingen een beperkt aantal. We weten niet of alle personen met onveiligheidsgevoelens gebruik gemaakt hebben van het meldpunt. De 57 meldingen kunnen we wel zien als signaal dat er wel degelijk sprake is van onveiligheidsgevoelens in de omgeving van scholen.

Zeven melders voelen zich erg onveilig, een derde van de melders voelt zich redelijk onveilig en een ongeveer vergelijkbare groep voelt zich in beperkte mate onveilig. Opvallend is dat een vijfde van de melders zich niet onveilig voelt. Zij vulden de vragenlijst in omdat zij veiligheid in de omgeving van de school belangrijk vinden en/of omdat zij bij collega's gevoelens van onveiligheid zien. Enkele directieleden vulden de vragenlijst in namens hun personeel om dezelfde reden. Veiligheid is voor deze melders een belangrijk thema waar aandacht voor moet zijn. Zeven van de melders overwegen vanwege gevoelens van onveiligheid in de omgeving van de school elders te gaan werken.

Conclusies uit het onderzoek

Op basis van dit onderzoek kunnen er geen conclusies getrokken worden over de omvang van onveiligheidsgevoelens bij (onderwijs)personeel in de omgeving van scholen. Uit de meldingen die gedaan zijn, kan wel de conclusie getrokken worden dat er sprake is van gevoelens van onveiligheid bij onderwijspersoneel. Weinig sociale controle in de buurt van de school wordt als factor die bijdraagt aan een gevoel van onveiligheid het vaakst, door bijna de helft van de melders, genoemd. Gevoelens van onveiligheid verhogen de werkdruk en verminderen het werkplezier. Bij een kleine groep lijken gevoelens van onveiligheid ook een rol te spelen bij de overweging om een baan te zoeken op een andere school. Het blijft daarom van belang om aandacht te besteden aan de veiligheid in de omgeving van de school en de onveiligheidsgevoelens van (onderwijs)personeel. Zowel de oorzaken van gevoelens van onveiligheid als de oplossingen die door de melders worden aangedragen, zijn divers. Bij het nemen van maatregelen is dus maatwerk vereist. Als factor die bijdraagt aan een gevoel van veiligheid valt op dat de helft van de melders aangeeft dat de school naar hun gevoel veel doet om de veiligheid te vergroten.

Scholen zetten een vertrouwenspersoon in, maken het onderwerp veiligheid bespreekbaar, werken samen met andere scholen en zijn betrokken bij het schoolveiligheidsoverleg.

Onze aanpak

Gevoelens van onveiligheid lijken op basis van dit onderzoek in beperkte mate een rol te spelen om in Rotterdam als (vrouwelijke) leerkracht aan de slag te gaan. Melders hebben verschillende ideeën over de wijze waarop de sociale veiligheid rondom scholen verbeterd kan worden. Zij stellen onder andere toezicht voor, door bijvoorbeeld wijkagenten, betere verlichting, meer doorgaande routes en het afsluiten van parkeerterreinen. Daarnaast vinden zij het van belang om goed naar de inrichting van de omgeving van de school en het schoolgebouw zelf te kijken.

Het college onderschrijft het belang van een veilige school en schoolomgeving. Het onderzoek, de aanbevelingen en de ideeën van de melders bespreken we daarom met de HR-managers en convenantpartners¹, zodat maatwerkafspraken gemaakt kunnen worden voor de locaties waar dit nodig is. Onder de convenant partners bevinden zich de gemeente, de politie, Halt, het openbaar ministerie en de vo en mbo-schoolbesturen. Vanuit het convenant introduceren we regisseurs schoolveiligheid, die deze maatwerkafspraken samen met de scholen en partners uit het veiligheidsnetwerk kunnen vertalen naar verbeteringen in de buitenruimte. Daarnaast bieden we als gemeente de StopApp, waar meldingen gemaakt kunnen worden van seksuele straatintimidatie en hulpverlening aangeboden kan worden. Met de afspraken in het convenant Veiligheid in en om het onderwijs 2023-2027, inzet van de regisseurs schoolveiligheid en maatregelen zoals de StopApp, blijven we ons actief inzetten om de veiligheid rondom scholen te behouden en steeds verder te verbeteren.

Wij stellen voor hiermee motie 'He psst, daar is een veilige school!' (22bb1264) als afgedaan te beschouwen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb

¹ Convenant Veiligheid in en om het onderwijs 2023-2027, ondertekend d.d. 4 oktober 2023